

Talpalávaló

A szerző jogász, a kaposvári Búvópatak című folyóirat főmunkatársa.

Reccsenés... Kisvártatva egy újabb reccsenés. Pedig az agyonkopott parkettámon most nem tapos senki... Az elmúlt negyven év is benne van ebben a reccsenésben. Mennyi cipő, bakancs, csizma és papucs nyomát őrzi ez a fenyőparketta az ágyam előtt! Igen, fenyő... legalábbis azt hiszem. Fenyőfából készíthették, de mérget nem mernék rá venni. Ma is érzem a maró lakkszagot, a frissen meszelt falak jellegzetes illatát, amikor faluról beköltöztünk a lakásba. Az udvart akkor betonozták... pallókon kellett egyensúlyoznunk. Ebben a szobában egy rekamié és egy régi sezlon állt. Otthon hajópadlónk volt, amit valami fehér lötytel fényesített anyám. Vikszelte, azt hiszem, ez a megfelelő kifejezés. Apai nagyanyámnál földes volt a padló, arra vizet öntött szét, hogy söprésnél ne verje fel a port. Be sem kell hunynom a szemem, akkor is látom öreganyám konyháját. Alig érem fel az ajtókilincset. Bebicegek. Szemben apró ablak, rajta horgolt függöny, előtte asztal két hokedlivel, a jobb sarokban sparthelt, vesszőkosárban a felaprított fa, odébb a Singer varrógépe, mellette komód, a bal oldali falrészén egymás mögött két fejtámlás paraszti faágy, szalmazsákkal, dunyhával... Az egyikben fekszik dédapám. Nagy fehér bajusza van, sápadt arcán vörös szeplők, de nemcsak az arca, a keze is nagyon szeplős, bár lehet, hogy rosszul emlékszem, nem is szeplők voltak, hanem öregségi foltok... Isonzót emlegette folyton... Aztán vált a kép, az ágya már üres. Nem szerettem a nagyanyámnál lenni. Azt mondta, nem kell köszönni a szomszédoknak. Apámra is haragudott, mert feleségül vette anyámat, aki egy ötéves kislányt hozott a házasságba. Engem azt hiszem, szeretett. Igyekezett mindig a kedvemben járni... Velünk akart költözni az új lakásba, de anyám nem egyezett bele. Ezen a padlón kopogtak apám cipői is, amikor szolgálatba indult vagy onnan megérkezett. A vasutas bakancsot mindig anyám húzta fel a lábára, és ő kötötte be a cipőfűzőit. Dülöngélő lépteinek nyomát őrzi ez a parketta, ahogy a szőlőhegyről jött haza kapatosan. Ilyenkor gyakran jutott eszébe a régi családja... A válóper során derült ki, hogy a harmadik kislány, akit a nevére anyakönyveztek, nem az övé, hanem a falusi tanítóé... Nyikorog a parketta a talpa alatt... egész este járkál... csukódik az egyik szobaajtó, aztán csapódik a másik, nyílik a vécaajtó, utána megy ki a konyhába, nyitja a hűtőt, kiveszi a borosüveget, tölt abba a rohadt füles üvegpohárba, aminek az oldalára egy piros almát festettek... hallom a pezsgést, ahogy engedi a borhoz a szódát... Jön vissza a szobába, egyfolytában szitkozódik, mi anyuval nem szólunk semmit, ilyenkor jobb észrevétlennek lenni, bármit mondanánk vagy tennénk, az csak olaj lenne a tűzre... megállás nélkül káromkodik, nagy nehezen lefekszik az ágyra, talán elalszik végre, sötétben gubbasztok a szobám-

ban, mert a villanyfény becsalogatná hozzám, ilyenkor a tévét se kapcsoljátok be, hogy aludjon el minél előbb, vacsorát se esztek, amikor végre elnyomja az álmom, akkor mész ki te is, utána gyorsan lefekszel, de újra hallod a mocorgását az ágyban, felébreszti a hólyagja, újabb lépések, dühöng megint, szakadatlanul káromkodik, nyílik a vécéajtó, csapódik, kitántorog a konyhába, felkapcsolja a villanyt, nyitja a hűtőt, hallod a borosüveg csatját, ahogy nekiütődik az üvegnek, mennyre gyűlölöd ezt a hangot, miért nem hagy már minket békén, jajdulsz fel, de másnap reggel bejön a szobádba, leül az ágyad melletti fotelbe, várja, hogy felébredj, pedig te már régen fent vagy, de nem akarod kinyitni a szemedet, dühös vagy rá, azt akarod, hogy menjen ki innen, de nem megy, itt sóhajtozik melletted, aztán nem bírja tovább és halkán megszólal, nem alszol, kérdezi... bocsáss meg nekem kislányom, tegnap hülye voltam, nem emlékszem semmire, ígérem, többet nem iszom... Te kinyitod a szemed, ránézel, látod a megtört arcát, a remegő kezét, és nem tudsz rá haragudni... Az íróasztalodon a vázában ott az a virágcsokor, amit tegnap szedett a hegyen. Akármilyen részegen jön haza, hozza neked a virágot, ami éppen nyílik. A hóvirágot, a gyöngyvirágot, az orgonát, a rózsát... A virágok szárát egy bevizezett újságpapírba csomagolja, ezt körbetekeri nejlonnal és átköti madzaggal. Az aktatáskájából kandikál ki a virág hazáig... Recseg a padló... Az ágyam előtt vetemedett meg a legjobban... Régen itt szekrény sor állt. Volt egy fekete velúr alkalmi cipőm, amit a diplomaosztóra vettünk. Mennyre örültem neki! A cikkcakkos felsőrészbe pont belefért az eltorzult lábfejem, ami gyermekkoromban lett olyan a sok lábujjhegyen járástól. Vékony pántja jól tartotta a lábamat. A legnagyobb gondot a sarok jelentette, pedig csak másfél-két centi lehetett. Azon nemcsak járni, megállni is nehéz volt. Csipkebetétes fehér ingblúzomhoz varrtam egy divatos, lábszárközépig érő fekete hordó szoknyát. Ezzel a szép kis cipővel együtt készen volt az alkalmi öltözet. A diplomaosztás előtt naponta többször felhúzta a lábamra édesanyám azt a fekete cipőt, és én a szekrény mellett, a szekrény oldalának támaszkodva lépegettem benne. Gyakoroltam a járást, hogy majd az egyetem dísztermében anyámba karolva ki tudjak menni a pulpitushoz... Később ezen a parkettán hancúroztak a nővérem gyerekei is. Kinga meséljl, kérleltek, és felkucorodtak mellém az ágyra... Néhány esztendő múlva ugyanitt lépegetett hófehér selyemmel bevont menyasszonyi cipőjében az unokahúgom, ragaszkodott hozzá, hogy az én szobámban öltöztessék fel... De ezen a helyen csattogott éveken keresztül a járókeretem is. Felemeltem... előre tettem... megtámaszkodtam rajta. Aztán újabb hajolás, keret előre, lábak utána. Sok-sok ezerszer. A parkettára ekkor már faltól falig padlószőnyeg került, nehogy elcsússzak. Reccsenés... Nyomot hagytak ezen a padlón a rohammentősök ormótlan cipői is, amikor anyámat ráfektették a hordóágyra... Csattog a járókeret... A lábodon zokni, mert cipőben nem

tudsz már lépni. Megemeled a járókeretet, előrehajolsz... milliméteres pontossággal beigazítod, mielőtt ránehezedsz, nehogy elbil-lenjen, mert akkor keretestül zuhansz... Csigalassúsággal előre-csúsztatod a jobb lábadat, és várod hozzá a balt... Csattog a keret. Araszolgatsz tovább... minden lépéssel közelebb kerülsz az ágyad-hoz, de minden egyes lépéssel az erőd is fogy... A tested egyre job-ban remeg. Nyakadban a mobiltelefon tartó ide-oda billeg, ahogy a tekervényes mozdulatokat végzed... Már csak egy méter!... Izmaid azonban nem engedelmeskednek... Meg kell állni... Egy lépés, egy kis pihenés. De a pihenéshez is erő kell... Már többet állsz, mint amennyit haladsz... Angyalok, segítetek, rimáncodsz, de a tested összes izma csődöt mond... már se a lépés, se az állás nem megy, és a kezekben sincs annyi erő, hogy a mobilért nyúlj. Pontosan tudod, hogy a következő pillanatban el fogsz vágódni... Csak abban bízol, hogy nem töröd szét a koponyádat... Recseg, ropog a parketta... Látom édesanyám pipaszár lábán a hatalmas fekete félcipőt, ami-ben az ágyamhoz lép... átölel... a szívműtete után könnyögött az orvosainak, engedjék haza a negyvenhatodik születésnapomra... Aztán csend lett és sötét. Recseg, ropog a parketta... A hang abból az irányból érkezik, ahol egész nap körülötted tesznek-vesznek a gondozóid. Némelyikük fel is tud állítani. Pár másodpercig az inak és a csontok egyensúlyban tudnak tartani. Mondják, a test lelkünk temploma. Az enyém olyan, mint a pisai ferdetorony. Ha a dőlés-szöveget nézzük. De nagyképűség ahhoz a fehér márvány dómhoz hasonlítani magam, amely éppen szabálytalansága miatt érdekes. Amorf testem inkább egy sötét erdő mélyén álló, viharvert kis ká-polna. Az első vihar összedöntheti, mint egy kártyavárat. A tetőről félig lehullottak a cserepek, a gerendái megrogytak, beázik. Az épen maradt falakról is omlik a vakolat, kilátszik a téglá. Ajtaja sincs, rég ellopták. Az ajtónyíláson keresztül látható pókhálós fészület tartja csak a megrogyant építményt. Nővérem szerint ki kéne cserélni ezt a rossz parkettát modern laminált padlóra, több helyen már na-gyon mozog, de nincs rá pénzed ugye, mondja, kell a szociális gon-dozókra, kiszámoltad már, hogy meddig lesz elég a tartalékod, kér-dezi, de nem számoltam ki, nem akarom kiszámolni... Recseg, ropog az agyonkoptatott parketta... Itt vagy egyedül, megfordulni sem tudsz az ágyban, nem félsz, hogy éjjel valaki bejön és elvágja a torkodat, mondja féltestvérem, de nem, én nem félek... Nem mon-dom el neki, hogy egyedül lépteim zajának a hiánya, ami rémiszt... Az a tudat, hogy talán soha többé nem lépegetek ezen a parkettán... Nem hallom többé a cipőm kopogását... Igen, az éjszakai csöndben felerősödnek a zajok... Nyikorognak a lécek. Reccsen a padló. Csak az a vérfagyasztó, hogy nem az én lépteimtől... Hátborzongató a tudat, hogy talán soha nem kelek ki ebből a nyomorult betegágy-ból... De nem! Ez nem fordulhat elő! Szabadíts meg engem Krisztus ettől a betegségtől! Felkelek ebből a matrac sírból! Itt a génterápia... injekció a gerincvelőbe... nem pusztulnak tovább az idegsejtek...

eljut az izmokhoz a fehérje... Felkelek az ágyból! Nyikorog még ez a parketta az én talpam alatt! Izmok... fehérje... génterápia... Segíts Jézus! Tégy csodát, kérlek! Válts meg engem! Legyen élet a gerincvelőmben! Működjenek a mozgató idegsejtjeim! Húzódjanak össze az izmaim... aztán ernyedjenek el... összehúzódnak, elernyednek... összehúzódnak... elernyednek...

Bálba készülődöm. A sminkem már kész, félhosszú gesztenyebarna hajamat hátul alacsony mini kontyba tűztem, apró köves hajtűvel díszítettem. A vállaimat szabadon hagyó, a test vonalát követő uszályos meggypiros estélyi ruhám gondosan az ágyra terítve. Természetes bőr lakkozott piros körömcipő az ágy előtt. Nem vettem nagyon magas sarkút, hogy kibírjam benne egész éjjel. Miközben térülök-fordulok, egy tavalyi slágert dúdolgatok... reggel óta nem megy ki a fejből. Egyfolytában mosolygok, mégiscsak az első bálomra készülök... Felveszem az ágyról testszínű üvegnejlon harisnyámat... ujjaimmal finoman felszedem a kézfejemre, aztán lehajolok a lábamhoz és ráillesztem a lábujjaimra, majd óvatosan húzom a lábfejemre, aztán a bokámra, végig az izmos vádlimon, a térdemen át a tónusos, feszes combomra. Amikor mindkét lábamra felhúzom, két kezemmel még végigsimítok rajta, ne maradjon sehol ránc. Odalépek az ágyhoz, leemelem a ruhát, a gyönyörű ruhát, ami pont olyan, mint amilyen egyszer álomban volt... Nyújtott karokkal a fejemet bújtatom be először, formás gömbölyű vállaim szabadon maradnak. A ruha szabásvonala keresztezi egymást a mellemen, ez még jobban kiemeli karcsú derekamat és izmos csípőmet. A habkönnyű muszlin anyagból varrt estélyi ruhát megigazítom a fenekemen, uszálya már szinte magától omlik a földre. Puha tapintású hosszú szálú gyolcsfehér szőnyegemen odatípegek a tükör elé... Beteszem a fülembé vízcsepp alakú köves fülbevalómat, aztán visszamegyek az ágyhoz, lábujjhegyre állok és belebújok a piros körömcipőbe.

Az Art-deco stílusú épület ki van világítva, a jótékonyági bálra gyülekeznek már a vendégek. Mindkét kezemmel megemelem estélyi ruhámat, hogy biztonságosan tudjak felfelé lépegetni a lépcsőn. Az elmúlt hetekben nemcsak a tánclépéseket kellett gyakorolnom, hanem azt is, hogyan kell egy ilyen uszályos estélyi ruhában járni. A nagyteremből halk zene szűrődik ki. Biztos, hogy én vagyok itt? Magam sem hiszem el, hogy ez én vagyok... hogy ez velem történik... Valóban én lépelek ezen a lépcsőn? A fényárban úszó bálteremben többen ácsorognak pezsgős pohárral a kezükben. Kisvártatva felhangzik a zene... a tükörfényes táncparketten találok magam... jobb kezem a partnerem kezében, bal kezemet a vállára teszem, kihúzom magam, a lábaim megmozdulnak a zenére, és én életemben először táncolni kezdek... aztán csak táncolok... táncolok és táncolok... közben hallom báli cipőm koppanását a parkettán...